

ΕΚΘΕΣΗ ΕΝΟΡΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΜΑΡΤΥΡΑ

Στην Αθήνα σήμερα 5 Νοεμβρίου 2018 ημέρα Δευτέρα και ώρα 1:12 μμ ενώπιον του Ειδικού Ανακριτή Εφέτη Δημητρίου Ορφανίδη και του Γραμματέα Αθανασόπουλου Βασιλείου, εμφανίστηκε ο μάρτυρας ο οποίος ονομάζεται ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ (επ.) Ευάγγελος (ον). του Βασιλείου και της Ολυμπίας, γεννήθηκε στην Καρδίτσα, στις 7-4-1965 και κατοικεί στους Αγίους Αναργύρους Αττικής, οδός Άρτης αρ. 9, είναι οικονομολόγος, φέρει δελτίο αστυνομικής ταυτότητας υπ' αρ. ΑΕ 036008, ημ. έκδοσης 30-12-2006, ΤΑ Αγίων Αναργύρων, είναι Χριστιανός Ορθόδοξος, δεν συγγενεύει με τους κατηγορούμενους, ορκίστηκε στο Ιερό Ευαγγέλιο κατά τα άρθρα 218 παρ. 2 και 219 του Κ. Ποιν. Δικ. και αφού ερωτήθηκε κατέθεσε τα ακόλουθα:

ΕΡ.: Κατείχατε κάποια θέση στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και σε καταφατική περίπτωση ποία και σε ποια περίοδο;

ΑΠ.: Ήμουν Γενικός Διευθυντής στη Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) από τον Απρίλιο του 2006 μέχρι τον Οκτώβριο του 2010.

ΕΡ.: Από τη θέση σας αυτή υπέπεσε στην αντίληψή σας κάτι το οποίον έχει σχέση με το σύστημα ασφαλείας Ολυμπιακών Αγώνων C4I και ειδικότερα για την ανάθεσή του;

ΑΠ.: Μία από τις συμβάσεις εξοπλιστικών προγραμμάτων που παρέλαβα όταν ανέλαβα τα καθήκοντά μου τον Απρίλιο του 2006 ήταν και η σύμβαση για το Σύστημα Ασφαλείας Ολυμπιακών Αγώνων C4I.

Αυτό που διαπίστωσα ήταν ότι η σύμβαση ήταν ακόμη ενεργή στην ΓΔΑΕΕ ενώ οι Ολυμπιακοί Αγώνες είχαν λήξει, δηλαδή είχε λήξει η περίοδος ισχύος της σύμβασης, χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί οι πληρωμές. Συναφώς και η σύμβαση αντισταθμιστικών ωφελημάτων για την κύρια σύμβαση του C4I είχε λήξει ήδη από το 2005 χωρίς να έχει πιστωθεί ούτε ένα πρόγραμμα. Κατά συνέπεια ετίθετο ζήτημα εγκυρότητας της σύμβασης, γεγονός που αν ανατρέξει κανείς στις λεπτομέρειες της σύμβασης θα διαπιστώσει ότι είναι αποκλειστική συνέπεια της ανάθεσης της σύμβασης. Για τον λόγο αυτό, και επειδή το αντικείμενο της σύμβασης αφορούσε κυρίως το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, εισηγήθηκα, και κατόπιν έγινε αποδεκτό, την μεταφορά της σύμβασης από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Σημειώστε δε ότι αφού είχε ήδη λήξει η σύμβαση δεν μπορούσαν να γίνουν πληρωμές, και τουλάχιστον εγώ δεν συναινούσα σε καμία καταβολή πληρωμής.

ΕΡ.: Συσχετίσατε την απάντησή σας με την ανάθεση της σύμβασης. Γνωρίζετε κάτι σε σχέση με την ανάθεση;

ΑΠ.: Από όσα διαπίστωσα πριν εισηγηθώ την μεταβίβαση της σύμβασης στο τότε Υπουργείο Δημόσιας Τάξης υπήρχαν σοβαρές νομικές και διοικητικές παρατυπίες ή παρανομίες. Πρώτον, παρά το γεγονός ότι όλα τα εσωτερικά έγγραφα αναφέρονται σε διαγωνιστική διαδικασία είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπήρξε διαγωνισμός. Η υποβολή των προσφορών από δύο εταιρείες έγινε κατόπιν πρόσκλησης υποβολής ενδιαφέροντος (RfI : Request for Interest). Δεύτερον, η σύμβαση που υπογράφηκε είναι μεταξύ δύο μερών, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και της εταιρείας SAIC ενώ υπάρχει ρητή αναφορά σε ποσό πληρωμής προς την εταιρεία SIEMENS, υπό την έννοια ότι τα ογδόντα επτά εκατομμύρια ευρώ της σύμβασης αναφέρονται στην δεκαετή ενοικίαση του συστήματος OSDTR (πρόκειται για το σύστημα TETRA κατ' ουσίαν)

και το οποίο αναφέρεται αποκλειστικά στη SIEMENS. Κατά συνέπεια, κατά τη γνώμη μου, η σύμβαση θα έπρεπε να έχει υπογραφεί μεταξύ της Κοινοπραξίας των εταιρειών SAIC και SIEMENS για να υπάρχει μια λογική ακολουθία μεταξύ των συστημάτων και των υποσυστημάτων της σύμβασης με τα οικονομικά στοιχεία της σύμβασης. Τρίτον, η σύμβαση των αντισταθμιστικών ωφελημάτων περιλαμβάνει προγράμματα προς υλοποίηση τα οποία αποτελούν τμήματα συστημάτων και υποσυστημάτων της κύριας σύμβασης. Επί της αρχής, αυτό δεν είναι επιτρεπτό βάσει του νόμου. Επιπρόσθετα και πιο σημαντικά, αυτό σημαίνει ότι αν δεν εκτελεστούν τα προγράμματα των αντισταθμιστικών ωφελημάτων δεν εκτελείται και η κύρια σύμβαση. Όταν εγώ ανέλαβα τα καθήκοντά μου τον Απρίλιο του 2003, όπως σας προανέφερα, δεν είχε πιστωθεί (δηλαδή το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας δεν γνώριζε να έχει υλοποιηθεί) ούτε ένα πρόγραμμα. Κατά συνέπεια υπήρχε ένα ερωτηματικό για το αν έχει υλοποιηθεί ή ολοκληρωθεί η κύρια σύμβαση.

ΕΡ.: Με βάση τη θέση που κατείχατε και την ιδιότητα που είχατε όπως προαναφέρατε στην αρχή της κατάθεσής σας γνωρίζετε να μας πείτε τα αντισταθμιστικά οφέλη που προσέφερε η TRS έχουν βαθμολογηθεί από την Επιτροπή Αξιολόγησης με 90,6% και της Κοινοπραξίας SAIC με 88,3%. Αυτό σημαίνει ότι η προσφορά της TRS ήταν καλύτερη με βάση τη βαθμολογία ή υπάρχει κάποιος άλλος λόγος επιστημονικός για τον οποίο θεωρείται καλύτερη η βαθμολογία της Κοινοπραξίας SAIC;

ΑΠ.: Για να απαντήσω μονολεκτικά στην ερώτησή σας, με βάση τα ποσοστά που μου αναφέρατε προκύπτει ότι η προσφορά της TRS είναι καλύτερη. Όμως, από την εμπειρία μου στη θέση του Γενικού Διευθυντή Εξοπλισμών μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι όλες ανεξαιρέτως οι

εξοπλιστικές προμήθειες ενέχουν μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό διαφθοράς. Αυτό σημαίνει ότι και οι συμμετέχουσες εταιρείες σε όποια διαδικασία προμήθειας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας μετέρχοντο μεθόδων διαφθοράς για να εξασφαλίσουν μια σύμβαση. Τα αντισταθμιστικά ωφελήματα αποτελούσαν και αποτελούν το κύριο όχημα πιθανών παράνομων πληρωμών.

ΕΡ.: Για την πενταετή διάρκεια της μίσθωσης του συστήματος TETRA η προσφορά της Κοινοπραξίας SAIC ήταν 30.946.876 € και της TRS 24.303.889 €. Δηλαδή υπήρχε μία διαφορά ύψους περίπου 6.000.000 €. Αυτό σημαίνει ότι η προσφορά της TRS ήταν οικονομικά συμφερότερη για το Ελληνικό Δημόσιο ή όχι;

ΑΠ.: Από οικονομικής απόψεως και από τα ποσά που μου παραθέτετε, σαφώς προκύπτει ότι η προσφορά της TRS είναι συμφερότερη. Σας επισημαίνω όμως ότι, από ό,τι θυμάμαι, η προσφορά της TRS για το TETRA ήταν με υποκατασκευαστή την εταιρεία MOTOROLA ενώ η προσφορά της SAIC για το σύστημα TETRA ήταν με υποκατασκευαστή την εταιρεία NOKIA. Στην πορεία εκτέλεσης της σύμβασης όμως, η SAIC με την εταιρεία SIEMENS άλλαξαν τον υποκατασκευαστή και από την εταιρεία NOKIA πήγαν στην εταιρεία MOTOROLA. Κατά συνέπεια, ένας εχέφρων οικονομολόγος θα ζητούσε τουλάχιστον τη μείωση του συμβατικού τιμήματος κατά 6.000.000 € που, όπως μου αναφέρετε ήταν η διαφορά της προσφοράς μεταξύ SAIC και TRS. Κάποιος κακεντρεχής δε, θα μπορούσε να σας πει ότι αυτή η διαφορά μπορεί να υποκρύπτει πρόθεση για καταβολή παράνομων πληρωμών. Από όσο δε είμαι σε θέση να γνωρίζω από δημοσιεύματα του τύπου, το σύστημα TETRA δεν λειτούργησε σε καμία από τις δοκιμές που προβλέπονταν συμβατικά.

ΕΡ.: Από την εμπειρία σας και τις γνώσεις σας πόσος χρόνος χρειάζεται για τη διαδικασία σύγκλησης επιτροπών μέχρι τη λήψη της

απόφασης;

ΑΠ.: Ακόμη και αν η προμήθεια είναι κατεπείγουσα, η απλή γραφειοκρατική διαδικασία, από την συγκρότηση των επιτροπών μέχρι την τελική απόφαση του ΚΥΣΕΑ και την κατακυρωτική διαταγή περιλαμβάνει περίπου δέκα πέντε με είκοσι ημέρες. Αν είναι άκρως επείγουσα θα μπορούσε να διαρκέσει μία εβδομάδα ή ίσως δύο με τρεις ημέρες. Από ό,τι θυμάμαι, στη συγκεκριμένη σύμβαση του C4I όλη αυτή η διαδικασία έγινε σε μία ημέρα. Ακόμη και αν θεωρηθεί, όπως ήταν, υπερεπείγουσα η προμήθεια του συστήματος ασφαλείας για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ειλικρινά απορώ πώς μπόρεσε η διαδικασία να ολοκληρωθεί εντός μίας ημέρας. Αυτό πιθανόν να σημαίνει είτε ότι υπήρξε εκ των προτέρων μεθόδευση για το τελικό αποτέλεσμα είτε υπήρξε πολιτική πίεση προς τις επιτροπές και τους επιτελείς.

ΕΡ.: Η πενταμελής επιτροπή ζητά από την Κοινπραξία SAIC / SIEMENS να πέσει από την προσφορά της 11-3-2003 των 278.465.517 € στα 255.000.000 €. Μπορούσε η Επιτροπή μόνη της να ζητήσει αυτό το ποσόν ή έπρεπε να δοθεί εντολή και από ποιον;

ΑΠ.: Από την ενημέρωση που είχα για τη σύμβαση C4I όταν ανέλαβα τα καθήκοντά μου θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι η απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής δεν περιελάμβανε ως σχετικό έγγραφο την απόφαση του ΚΥΣΕΑ που αναφερόταν σε οροφή για το πρόγραμμα τα 255.000.000 €. Σας υπενθυμίζω όμως ότι ο αρχικός προϋπολογισμός του έργου, δηλαδή το κόστος για τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου για τις οποίες υπέβαλαν προσφορές οι εταιρείες στο RfI, ήταν 211.000.000 €. Το ότι δεν αναφέρθηκε ποτέ εγγράφως στην Επιτροπή για την οροφή των 255.000.000 €, από μόνο του ως γεγονός εγείρει ερωτήματα και υποψίες.

Εκτιμώ πως αυτός είναι ο λόγος που η βελτιωμένη προσφορά της SAIC ανήλθε στα 278.000.000 €. Είναι λοιπόν σαφές ότι από αυτήν την προσφορά της SAIC των 278.000.000 € μέχρι την τελική προσφορά της SAIC των 255.000.000 €, υπήρξε πολιτική εντολή προς τα μέλη της Επιτροπής να μειώσουν την βελτιωμένη προσφορά της SAIC των 278.000.000 €.

ΕΡ.: Η πολιτική αυτή εντολή δεν μπορούσε να αποσκοπεί στην μείωση του τιμήματος ούτως ώστε το Ελληνικό Δημόσιο να πληρώσει λιγότερα ή ήταν μια απόφαση που ελήφθη επειδή υπήρξε ενδεχομένως χρηματισμός κάποιων προσώπων και γνωρίζετε εάν αυτή η προσφορά των 255.000.000 € απευθύνθηκε και στην TRS ή μόνον στην SAIC;

ΑΠ.: Δεν γνωρίζω αν η οροφή των 255.000.000 € κοινοποιήθηκε και στην Κοινοπραξία TRS. Σε ό,τι αφορά όμως το κύριο μέρος της ερώτησής σας θέτω υπ' όψιν σας τα εξής: Από την ολιγόμηνη ενασχόλησή μου με την σύμβαση C4I, την εμπειρία μου ως Γενικός Διευθυντής Εξοπλισμών και από δημοσιεύματα του Τύπου, θεωρώ ότι τα πολιτικά πρόσωπα που ασχολήθηκαν με την προμήθεια γνώριζαν λεπτομέρειες για την προμήθεια του C4I σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. Αυτό σημαίνει ότι γνώριζαν πάνω κάτω τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος και γνώριζαν το οικονομικό μέρος της προμήθειας. Δηλαδή, όταν μία προμήθεια προϋπολογισμού 211.000.000 € ξεκινάει με προσφορές περίπου των 400.000.000 €, βελτιώνεται στα περίπου 300.000.000 € και καταλήγει στα 255.000.000 €, θεωρώ ότι είναι αδύνατον για έναν σώφρονα άνθρωπο, πόσο μάλλον για έναν Πρωθυπουργό και Υπουργούς, να μην περνάει έστω από το μυαλό τους ότι τα προσφερόμενα ποσά είναι υπερκοστολογημένα για να συμπεριλάβουν το κόστος παράνομων πληρωμών.

ΕΡ.: Παράνομων πληρωμών προς αυτά τα πρόσωπα, τα πολιτικά και ποια;

ΑΠ.: Θεωρώ αφελή τον οποιονδήποτε θεωρεί ότι πολιτικά πρόσωπα δεν χρηματίστηκαν για οποιαδήποτε εξοπλιστική προμήθεια. Δεν μπορώ να γνωρίζω ποσά ή τον τρόπο με τον οποίον χρηματίστηκαν συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα, αλλά θεωρώ αδύνατον πρώτον να μην γνώριζαν ότι υπήρχαν παράνομες πληρωμές και δεύτερον μου είναι δύσκολο να συγκεράσω συγκεκριμένες πολιτικές αποφάσεις και ενέργειες με οικονομικά μεγέθη. Θα σας παραθέσω κάποια συγκεκριμένα ποσά για τη σύμβαση C4I, τα οποία, σε αδρές γραμμές, θα μπορούσαν κατά τη γνώμη μου να αποτελούν το ποσό των πιθανών παράνομων πληρωμών. Συγκεκριμένα, η σύμβαση του C4I ανέρχεται στο ποσό των 255.000.000 €. Το τίμημα που θα εισέπραττε η SAIC από αυτήν την σύμβαση ήταν περίπου 157.000.000 €. Το υπόλοιπο ποσό των 98.000.000 € θα το λάμβανε η SIEMENS. Το ποσό των προγραμμάτων αντισταθμιστικών ωφελημάτων που ανατέθηκε στη SIEMENS ήταν περίπου 80.000.000 €. Η διαφορά των 18.000.000 € που αναφέρεται στη SIEMENS, κατά τη γνώμη μου, αποτελεί ποσό που θα μπορούσε να διατεθεί για παράνομες πληρωμές, ακόμα κι αν υποτεθεί ότι τα προγράμματα αντισταθμιστικών ωφελημάτων δεν ήταν υπερκοστολογημένα. Όπως σας ανέφερα, το ΚΥΣΕΑ της τότε εποχής γνώριζε πλήρως τόσο τις τεχνικές προδιαγραφές του συστήματος όσο και τα οικονομικά στοιχεία της προμήθειας, εξ ου και οι διαδοχικές αποφάσεις του ΚΥΣΕΑ, οι οποίες κατά κύριο λόγο αναφέρονταν στα οικονομικά στοιχεία της προμήθειας. Ως εκ τούτου θεωρώ ότι γνώριζαν για παράνομες πληρωμές, δεδομένης και της τότε περιρρέουσας πολιτικής ατμόσφαιρας. Άλλωστε, το ότι γνώριζαν το έχουν παραδεχθεί δημόσια τόσο ο τότε Πρωθυπουργός κ. Σημίτης σε δημόσιες δηλώσεις του το 2011 όσο και ο τότε Υπουργός Εθνικής

Άμυνας κ. Παπαντωνίου, στην κατάθεσή του στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής για τη SIEMENS. Η προσωπική μου εκτίμηση είναι ότι ο κ. Σημίτης γνώριζε και γνωρίζει για παράνομες πληρωμές στην προμήθεια του C4I, ιδίως προς τον τότε Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Παπαντωνίου. Είναι αφέλεια να θεωρεί κάποιος ότι οι πρωθυπουργοί της χώρας δεν γνωρίζουν για το αν δωροδοκούνται οι Υπουργοί Άμυνάς τους. Η γνώση τους αυτή δε, περιέρχεται σε αυτούς από αυτούς που δωροδοκούν τους υπουργούς. Ο κ. Σημίτης γνώριζε, όπως και όλοι οι κατοπινοί πρωθυπουργοί γνώριζαν και γνωρίζουν για τη διαφθορά που επικρατεί στους εξοπλισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ακόμη και σήμερα. Είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι ειδικά οι Υπουργοί Εθνικής Άμυνας διακατέχονται από την νοοτροπία του επιχειρηματία. Δηλαδή, θεωρούν ότι αφού από την υπογραφή τους σε μία σύμβαση μία εταιρεία ή ένας επιχειρηματίας αποκομίζει κέρδη εκατομμυρίων ευρώ θεωρούν ότι πρέπει και αυτοί να πάρουν ένα κομμάτι αυτών των κερδών. Θεωρώ ότι αν οι εξοπλιστικές προμήθειες ήταν νόμιμες και καθαρές, όπως ισχυρίζονται οι εκάστοτε πρωθυπουργοί και υπουργοί, τότε η ανάθεση των προμηθειών αυτών θα ακολουθούσε όχι μόνο το πνεύμα αλλά και το γράμμα του νόμου και δεν θα υπήρχαν αμφιλεγόμενες ενέργειες εκ μέρους των πολιτικών προσώπων. Υπό αυτήν την έννοια θεωρώ ότι η προμήθεια του C4I δεν θα έπρεπε να είχε ανατεθεί στην εταιρεία SAIC. Οι ενέργειες που ακολουθήθηκαν για την σύναψη της σύμβασης C4I με την εταιρεία SAIC και την εταιρεία SIEMENS με οδηγεί στο συμπέρασμα ότι πολιτικά πρόσωπα έχουν δωροδοκηθεί. Η εκτίμησή μου είναι ότι κατά πάσα πιθανότητα έχει δωροδοκηθεί ο κ. Παπαντωνίου. Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αν ο κ. Σημίτης έχει δωροδοκηθεί για την συγκεκριμένη προμήθεια, αλλά θεωρώ αδύνατον να μην έχει ενημερωθεί για τις παράνομες πληρωμές της σύμβασης C4I από τον Χριστοφοράκο.

ΕΡ.: Έχετε να προσθέσετε εσείς κάτι άλλο;

Άλλο τίποτα δεν έχω να προσθέσω.

Αφού συντάχθηκε η παρούσα, αναγνωσθείσα βεβαιώθηκε και υπογράφεται όπως ακολουθεί.

Ο ΜΑΡΤΥΡΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ

